

Geleceğin akademisyenlerini bilinçlendiriyor

Dört üniversiteden bilim insanları, iklim değişikliği ile ilgili geleceğin akademisyenlerini bilinçlendirmek amacıyla "İklim Değişikliği İzinde Türkiye Projesi"ni uygulamaya koydu.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muhammet Bahadır'ın yürütücülüğünde "İklim Değişikliği İzinde Türkiye Projesi" hazırlandı. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca (TÜBİTAK) Bilimsel Eğitim Etkinlikleri Desteği Programı kapsamında desteklenen projede OMÜ, Gümüşhane Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesinden 15 bilim insanı yer alıyor. Akademisyenler, 12 üniversiteden 24 yüksek lisans ve doktora öğrencisini iklim değişikliğinin küresel boyutu ve Türkiye'ye etkileri, Türkiye'de kuraklık ve su sorunu, bitki örtüsü, sulak alanlar, tarımsal üretim, kıyılar, kültürel miras, drenaj ağı ve sosyal yaşama etkileri gibi konularda bilgilendiriyor.

Eğitimin amacı krizin boyutlarını bir kez daha hatırlatmak

Gümüşhane Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Halil İbrahim Zeybek, ulus-

lararası alanda çözüm üretilmeye çalışılan meselelerden birinin iklim değişikliği olduğu söyledi. Proje ile iklim değişikliğini değerlendirme-ye çalıştıklarını belirten Zeybek, "Dünyanın oluşumundan bugüne kadar dönemler boyunca iklim hep değişti ama bu değişiklikler, daha çok doğal faktörlerin etkisiyle oluyordu. Sanayi devriminden sonra fosil yakıtların aşırı kullanımı ve sera etkisi sebebiyle insan kaynaklı faktörlerin devreye girmesiyle oluşmuş değişikliğe 'Küresel iklim değişikliği' adını verdik. Bunun çok ciddi sonuçlarını görmeye başladık. Küresel anlamda 15-20 yıl önce dünyanın ortalama sıcaklığı 13,5 santigrat derece iken bugün 14,5-15 santigrat derece ortalamalardan bahsediyoruz." ifadelerini kullandı. Küresel iklim değişikliğinin somut sonuçları olduğunu vurgulayan Zeybek, şunları kaydetti: "Sıcaklık artışı, beraberinde kuraklık problemini getirdi. Aşırı hava olayları yaygınlaşmaya başladı. Ekstrem hava olayları dediğimiz olaylar artık

sıklıkla cereyan ediyor. Aşırı yağışlar, taşkın, dolu yağışları, hortumlar artmaya başladı. Sıcaklık artışı küresel anlamda kar ve buzulların erimesine sebep oldu. Buzulların, kar kütlelerinin erimesi deniz seviyesinin yükselmesine sebep oldu. Deniz seviyesi, projeksiyonlara göre bu yüzyılın sonuna doğru yaklaşık 1 metre artmış olacak. Deniz seviyesindeki artış kıyı yerleşmelerini, kıyılardaki tesisleri, tarım alanlarını, meraları ve sulak alanları tehdit eder hale gelecek. Yine biyolojik birtakım sonuçları var. Ülkemiz de bu değişikliklerden nasibini alacak. Bu eğitim faaliyetinin amacı, geleceğin akademisyenleri, öğreticileri olacak lisansüstü eğitim öğrenci-

lerimize bu krizin boyutlarını ve alınabilecek önlemleri bir kez daha hatırlatmak."

"Türkiye'nin en az etkilenebileceği senaryoyu ortaya koymak istiyoruz"

Doç. Dr. Muhammet Bahadır da proje ile zamanın en güncel ve en büyük sorunu olarak kabul edilen iklim değişikliğinin Türkiye ve dünyaya etkilerini hakkında farkındalığı artırmak istediklerini söyledi. İklim değişikliğinde Türkiye'nin yaşadığı ve yaşayacağı muhtemel sorunlarla ilgili farklı disiplinlerden bilim insanlarının katkıda bulunduğu bir platform oluşturduklarını dile getiren Bahadır, "Ülkemizde yaşanacak değişiklikleri hocalar kendi bakış açılarıyla anlatıyor.

Disiplinler arası ilişki kurarak iklimde olası değişimlerin Türkiye'yi gelecek 70 yılda, yani 2100 yılına kadar hangi süreçlere taşıyabileceği, nasıl etkileyeceğine dikkat çekiyoruz." diye konuştu. Bahadır, proje ile soruna çözümler sunmayı da hedeflediklerine dikkati çekerek, "İklim değişikliğinin ortaya çıktığı sorunlar ve bunlara muhtemel çözüm önerileri nasıl getirilmelidir? Coğrafyacıya, toprak bilimcisine, çevre mühendisliğine düşen görev nedir, hatta tarihsel kayıtların ele alınıp gelecekte bu sorunları yaşamadan nasıl çözeriz gibi konularda farklı disiplinin ortak sonuca varmasını amaçlıyoruz. Küresel iklim değişikliğinden Türkiye'nin en az etkilenebileceği senaryoyu ortaya koymak istiyoruz." değerlendirmesinde bulundu. (AA)

